

PIELIKUMS NR.11

**Valsts kontroles 2018.gada 11.janvāra
vēstule Nr. 3-3.5.4.1e/11**

**ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS DOKUMENTS**

lesūtīts saeima@saeima.lv

12. 01. 2018. plkst. 12:40

VALSTS KONTROLE

Skanstes iela 50, Rīga, LV-1013; tālr. 67017500; fakss 67017673; e-pasts: lrvk@lrvk.gov.lv

Rīgā

Datums skatāms dokumenta
paraksta laika zīmogā un dokumenta
numurs teksta failā

Nr. _____

Uz 09.01.2018. Nr.232.9/21-2-12/8

Latvijas Republikas Saeimas
Parlamentārās izmeklēšanas
komisijas par valsts nozagšanas
pazīmēm un pirmstiesas
izmeklēšanas kvalitāti
kriminālprocesā Nr.1687000091
priekšsēdētājam I.Sudrabai
saeima@saeima.lv

Par informācijas sniegšanu

Cienījamā I.Sudrabas kundze!

Valsts kontrolē ir saņemta Latvijas Republikas Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par valsts nozagšanas pazīmēm un pirmstiesas izmeklēšanas kvalitāti kriminālprocesā Nr.16870000911 (turpmāk – Komisija) vēstule, kurā Valsts kontrole informē par Komisijas izveidošanu un tās uzdevumiem. Atbildot uz vēstuli, sniedzam atbildes uz Komisijas uzdotajiem jautājumiem:

[1] Kādi ir Valsts kontrolē iedibinātie principi, kā tiek ņemti vērā tiesībsargājošo iestāžu lūgumi veikt iepriekš neparedzētas, neplānotas revīzijas, tajā skaitā pirmstiesas izmeklēšanas vajadzībām? Vai sistēma ir būtiski mainījusies kopš 2011.gada, ja jā, tad kādā veidā?

Vēlamies paskaidrot, ka saskaņā ar Valsts kontroles likuma 48.pantu Valsts kontrole pati nosaka revidējamo vienību, revīzijas laiku, veidu un uzdevumu. Atbilstoši Valsts kontroles likuma 14.pantā noteiktajam revīzijas departamenti veic revīzijas saskaņā ar Valsts kontroles padomes apstiprinātu revīziju gada plānu.

**SAŅEMTS
Latvijas Republikas Saeimā**

12. 01. 2018. plkst. 12:50

Nr. 2/117- 12/18

Valsts kontroles darba plāns tiek sagatavots, ņemot vērā visu uz plāna sagatavošanas brīdi iegūto un apkopoto informāciju, kas norāda uz iespējamiem trūkumiem vai nepilnībām publiskā sektora darbībā vai personu rīcībā ar publiskā sektora finanšu līdzekļiem un mantu, tajā skaitā no tiesībsardzības iestādēm saņemto informāciju.

Valsts kontrolē ir izveidota sabiedrībai nozīmīgu revīziju tēmu identificēšanas sistēma. Revīzijas departamenti veic revidējamo jomu stratēģisko novērtējumu un risku novērtējumu. Valsts kontrolē revidējamo jomu sadalījums tiek veikts atbilstoši nozaru ministriju atbildības jomām.

Revidējamo jomu stratēģiskais novērtējums tiek veikts, lai revīzijas departamenti objektīvi izvērtētu to atbildībā esošo jomu un noteiktu pamatojumu, kāpēc revīziju tēmas ir aktuālas un kāda būs revīzijas ietekme uz revidējamo jomu – vai tiks izvērtēti sabiedrībai svarīgi vai revidējamās vienības darbībā būtiski procesi. Veicot revidējamo jomu stratēģisko novērtējumu, tiek nodrošināts, ka, nosakot revīziju tēmas, tiek izvērtēti riski nozarē kopumā un tiek apzināts, kāda daļa no nozares ir revidēta, lai identificētu revīziju un iespējamo revīziju tēmu prioritātes attiecīgajā nozarē, ņemot vērā tēmas nozīmi.

Katrai revidējamai jomai tiek veikts risku novērtējums. Tiek novērtēts, vai attiecīgajā jomā ir izvirzīti sasniedzamie mērķi, noteikti rezultatīvie rādītāji. Tiek vērtēts, vai ir ieviesta kvalitātes vadības sistēma, ētikas kodekss, darba vērtēšanas sistēma, vai ir iespējams palauties uz iekšējo auditu. Revidenti vērtē, vai tiek veikts risku novērtējums un vai tas ietver arī krāpšanās risku novērtējumu. Informācijas tehnoloģiju jomā revidenti noskaidro, vai izmantotas svarīgas informācijas sistēmas, vai tiek izvērtēta sistēmu drošība. Saistībā ar finanšu vadību tiek novērtēta finanšu plānu atbilstība stratēģiskajam plānam, izpildes uzraudzība un kontroles vide. Tiek noskaidrotas tiesvedību rezultātā iespējamās finanšu saistības. Risku novērtējuma procesā tiek noskaidrots, vai pastāv parlamenta vai valdības interese par funkcijas izpildi, vai par jomu ir interese plašsaziņas līdzekļos un vai tiek regulāri saņemtas sūdzības. Revidenti novērtē arī attiecīgās jomas tiesisko regulējumu un citus jautājumus

Vienlaikus vēlamies informēt, ka, lai reaģētu uz aktuāliem notikumiem valstī, laikus sniedzot profesionālu viedokli, ar Valsts kontroles padomes 2013.gada 16.decembra lēmumu (protokols Nr.70, 8.§.) Trešajā revīzijas departamentā ir izveidots sektors, kas veic revīzijas ātrai reaģēšanai uz aktuāliem notikumiem valstī. Līdz ar to, sagatavojot ikgadējo darba plānu, šīm revīzijām tiek paredzēti noteikti resursi, plāna sagatavošanas brīdī, nenorādot noteiktu revīzijas tēmu. Lai Valsts kontroles darba plānā iekļautu revīzijas par atsevišķu darījumu atbilstību normatīvo aktu prasībām, tiek ņemta vērā gan presē un citos plašsaziņas līdzekļos pieejamā informācija, nevalstisko organizāciju sniegtā informācija, kā arī privātpersonu un institūciju iesniegtajās sūdzībās un iesniegumos norādītais.

Lēmumu par minēto revīziju iekļaušanu darba plānā pieņem Valsts kontroles padome, izvērtējot atbildīgā sektora sagatavoto revīzijas tēmas priekšlikumu. Lai nodrošinātu neatkarību¹ un Valsts kontroles darbības efektivitāti, Valsts kontroles padome, lemjot par revīzijas par atsevišķu darījumu atbilstību normatīvo aktu prasībām veikšanu, izvērtē pieteiktās revīzijas tēmas atbilstību turpmāk minētajiem kritērijiem:

- vai jautājuma izvērtēšana ir būtiska sabiedrībai vai būtiskai sabiedrības daļai?

¹ Limas deklarācijas (*ISSAI 1-Starpautiskie standarti augstākajām revīzijas iestādēm*), pieņemta INTOSAI (*Augstāko revīzijas iestāžu organizācija*) IX kongresā, Peru 1977.gadā, 5.nodaļa; Mehiko deklarācijas par Augstāko revīzijas iestāžu neatkarību (ISSAI 10), pieņemta INTOSAI XIX kongresā, Meksikā 2007.gadā, 3.punkts.

- vai Valsts kontroles viedoklis ir nepieciešams, lai izvērtētu riskus pirms būtisku lēmumu pieņemšanas?

- vai tēma atbilst Valsts kontroles revīziju prioritātēm un ir saistīta, piemēram, ar valsts institūciju vai valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību darbības efektivitātes un pārvaldības jautājumu izvērtēšanu, pašvaldību darbības tiesiskuma un efektivitātes izvērtēšanu, Eiropas Savienības fondu līdzekļu izmantošanu vai citiem sabiedrībai būtiskiem jautājumiem?

- vai citas institūcijas jau nav uzsākušas pārbaudes par šo tēmu?

Tā kā minēto revīziju veikšanai ir atvēlēts samērā īss laiks, tiek arī vērtēts, cik ilgs laiks ir nepieciešams pierādījumu iegūšanai, vai problēmas izvērtēšanai ir nepieciešama specifiska ekspertīze, kuras veikšanai Valsts kontrolei būtu jāpiesaista ārējie eksperti, vai risks attiecas uz vienveidīgiem darījumiem, bet vienlaikus tas ir saistīts ar nozīmīgu finanšu apjomu.

[2] Kāda ir izveidotā kārtība sadarbībai ar KNAB un citām tiesībsargājošām iestādēm?

Vēlamies paskaidrot, ka saskaņā ar Valsts kontroles likuma 3.panta 4.punktu Valsts kontrolei ir noteikts pienākums ziņot tiesībsargājošām iestādēm par revīzijās konstatētajiem tiesību normu pārkāpumiem.

Valsts kontroles padome 2014.gada 24.novembra sēdē (protokols Nr.64, 6.§) apstiprināja darba procesa „Revīzijās konstatēto tiesību normu pārkāpumu izvērtēšana” aprakstu, kurā ir noteikts, ka:

- pēc revīzijas noslēguma informē Ģenerālprokuratūru par revīzijā konstatēto tiesību normu pārkāpumiem, ja ir iegūtas ziņas, kas norāda uz iespējama noziedzīga nodarījuma izdarīšanu;

- ja ir nepieciešama tiesībsargājošās iestāžu nekavējoša rīcība, lai pārtrauktu noziedzīgu nodarījumu vai lai nodrošinātu iespējamo pierādījumu iegūšanu un saglabāšanu, informācija par iespējama noziedzīga nodarījuma tiek nosūtīta Valsts policijai un zināšanai Ģenerālprokuratūrai tiklīdz tā ir kļuvusi zināma (arī pirms revīzijas noslēguma);

- Valsts kontrole informē Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju, ja revīzijā ir iegūtas ziņas par valsts amatpersonas iespējamo likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpumu.

Tā kā ir būtiski, lai vainīgās personas tiktu sauktas pie normatīvajos aktos noteiktās atbildības un tiktu atlīdzināti pretlikumīgas rīcības rezultātā radītie zaudējumi, lai veicinātu revīzijās konstatēto pārkāpumu izskatīšanu, papildus likumā noteiktajam:

- pilnveidoti ziņojumi tiesībsargājošām iestādēm (tiek norādīta detalizēta informācija par pārkāpumu; tiek nosūtītas dokumentu, kas satur informāciju par pārkāpumu, kopijas; gadījumos, kad ir konstatētas iespējama noziedzīga nodarījuma pazīmes, tiek sniegts Valsts kontroles viedoklis par iespējamā noziedzīga nodarījuma kvalificējošām pazīmēm);

- Valsts kontrole seko tās ziņojumu izskatīšanai tiesībsargājošās iestādēs un gadījumu, kad nevar piekrist izmeklētāju un procesa virzītāju pieņemtajiem lēmumiem, Kriminālprocesa likuma noteiktajā kārtībā vēršas pie augstākas amatpersonas ar argumentētu lūgumu atkārtoti izvērtēt pieņemtā lēmuma likumību un pamatotību;

- Valsts kontroles darbinieki nodrošina atbalstu tiesībsargājošās iestāžu speciālistiem (nepieciešamības gadījumā organizē tikšanās ar revīzijas personālu un nosūta revīzijas lietā esošos materiālus);

- Valsts kontroles mājaslapā tiek publiskota informācija par revīzijās konstatētajiem tiesību normu pārkāpumiem un to izskatīšanas gaitu;

- Valsts kontrole regulāri informē Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisiju par revīzijās konstatēto pārkāpumu izskatīšanas rezultātiem.

Lai veicinātu revīzijās konstatēto tiesību normu pārkāpumu vispusīgu izvērtēšanu un personu saukšanu pie normatīvajos aktos noteiktās atbildības, ar Valsts kontroles padomes 2015.gada 28.decembra sēdes (protokols Nr.68, 5.§) lēmumu Valsts kontrolē ir izveidota Pārkāpumu izvērtēšanas daļa, kas atbild par sadarbības ar tiesībsardzības iestādēm uzturēšanu un koordinēšanu.

[3] *Kādi ir Valsts kontrolē ieviestie principi, iekļaujot plānā revīzijas kapitālsabiedrībās, kurās valsts ir viens no akcionāriem?*

Valsts kontrolē ieviestie principi darba plāna sagatavošanā ir norādīti šīs vēstules atbildē uz 1.jautājumu.

Tādējādi revīzijas, tajā skaitā kapitālsabiedrībās, kuras ir pakļautas Valsts kontroles revīzijai, tiek veiktas, ņemot vērā attiecīgās nozares prioritātes, sabiedrības intereses un revidējamās vienības būtiskākos procesus.

Ar cieņu

valsts kontroliere

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

E.Krūmiņa

Laika zīmogs:
11.01.2018.

Dokumenta numurs:

3-3.5.4.10/11

KOPIJA PAREIZA

Saeimas Administrācijas Dokumentu nodaļas
Lietvedības vecākā lietvede

Liberte

S. Liberte

Rīgā 2018. gada "12." jauvan